
Ruda, st. 3-6, odcinek A, gm.
Grudziądz, woj. kujawsko-pomorskie,
AZP 32-44/11-14

Informator Archeologiczny : badania 34, 118-119

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

46 artefaktów krzemiennych oraz fragment kamiennej siekierki. Najliczniejszą reprezentację materiałów zabytkowych stanowi ceramika wiązana z kulturą łużycką/pomorską. Wyróżniono na stanowisku co najmniej 2 wyraźne, większe skupiska obiektów (obozowiska?), które można przypisać działalności tych ugrupowań. Ponadto w zachodniej i południowej części stanowiska wyróżniono domniemaną „warstwę kulturową” noszącą pewne znamiona przekształceń antropogenicznych, którą należy prawdopodobnie również łączyć z aktywnością osadniczą społeczności kultury łużyckiej/pomorskiej.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Badania nie będą kontynuowane.

Różyce, st. 3, gm. Parzęczew, woj. łódzkie, AZP 62-49

patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

RUDA, st. 3-6, odcinek A, gm. Grudziądz, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 32-44/11-14

- ślady osadnictwa z okresu neolitu
- osada z okresu schyłkowego neolitu
- ślady osadnictwa z okresu wczesnego brązu
- osada kultury łużyckiej z okresu halsztacko-lateńskiego
- ślady osadnictwa z okresu wpływów rzymskich
- ślady osadnictwa z okresu późnego średniowiecza

Prace badawcze na stanowisku (odcinek A), prowadzone od 12 września do 28 października 2000 roku, na podstawie umowy między Agencją Budowy i Eksploatacji Autostrad a Uniwersytetem im. Mikołaja Kopernika, jako kolejne stanowisko badane na odcinku autostrady A1 na terenie woj. kujawsko-pomorskiego. Badaniami kierowała mgr Aleksandra Kujawa (autorka sprawozdania). Ekipa techniczna: Beata Jędrzychowska, Anna Jędrzejczak, Arkadiusz Piszcz, Dawid Wierzbowski). Obszar całego stanowiska określono na 30 ha, z czego na odcinku A przebadano powierzchnię 0,643 ha.

Rozpoznano 1220 obiektów (co daje średnią około 19 obiektów na ar), w tym 732 obiekty jamowe oraz 488 negatywów posłupowych. Obiekty jamowe były zróżnicowane pod względem kształtu, wymiarów, struktury wypełnienia i pierwotnego przeznaczenia. Odnośnie do negatywów posłupowych wyodrębniono układy rzędowe powiązane funkcjonalnie i chronologicznie. Ponadto wyróżniono cztery warstwy kulturowe (I, II, III, IV):

– warstwa I – 3587 fragmentów ceramiki naczyniowej (w tym fragment SN, fragment KAK, fragment SB, 3584 fragmenty Ha-La, z których 171 określono jako przynależne do kultury łużyckiej), zabytki wydzielone: 4 krzemienie (wiór, odłupek, 2 ze śladami obróbki), rozcieracz, fragment osełki, obrączka brązowa, przedmiot metalowy. Warstwa bogata w obiekty jamowe i negatywy posłupowe.

– warstwa II – 332 fragmenty ceramiki naczyniowej (w tym 332 fragmenty Ha-La, z których 17 określono jako kulturę łużycką); wydzielono 1 zabytek: nożyk żelazny.

– warstwa III – 265 fragmentów ceramiki naczyniowej (w tym fragment SN, fragment WB, fragment OWR, 5 fragmentów PS, 257 fragmentów Ha-La, z których 15 określono jako kulturę łużycką); zabytki wydzielone: 16 krzemieni (drapacz, 2 rdzenie, rylec, 12 krzemieni ze śladami obróbki), 2 rozcieracze, kamień ze śladami obróbki. Warstwa bogata w obiekty jamowe o funkcji gospodarczej, odpadkowej oraz w negatywy posłupowe

– warstwa IV – 727 fragmentów ceramiki naczyniowej (727 fragmentów Ha-La); wydzielono zabytki: 10 krzemieni (wiór, odłupek, rylec, buła, 6 krzemieni ze śladami obróbki), 2 rozcieracze, kamień ze śladami obróbki.

Pozyskano 12 389 fragmentów ceramiki naczyniowej, 299 fragmentów kości, wydzielono 104 zabytki, m.in. obrączka brązowa, nożyk żelazny, 10 osełek, 19 rozcieraczy, 52 krzemienie (buła, 5 odłupków, 6 wiórów, 4 rylce, 4 rdzenie,

2 drapacze, 30 krzemieni ze śladami obróbki), fragmenty dwóch siekierok kamiennych, 14 kamieni ze śladami obróbki, fragment żarna, fragment metalowego przedmiotu, muszle, kamień do łupania muszli (?), bursztyń. Pobrano 262 próbki, w tym 233 glebowe, 28 węglowych i organiczną.

Według wstępnych ustaleń w trakcie badań wykopaliskowych wyróżniono następujące fazy zasiedlenia stanowiska (odcinek A):

- kultura pucharów lejkowatych (śląd osadnictwa; 3 fragmenty ceramiki),
- kultura amfor kulistych (śląd osadnictwa; fragment ceramiki),
- okres schyłkowego neolitu (osada; 14 fragmentów ceramiki),
- wczesny brąz (śląd osadnictwa; 1 obiekt, 11 fragmentów ceramiki),
- okres halsztacko-lateński (osada; 365 obiektów kultury łużyckiej, w tym 3 domniemane groby; obiekt kultury pomorskiej, 12 343 fragmenty ceramiki, w tym 57 fragmentów talerzy, 11 fragmentów naczyń sitowatych, 2 przęśliki oraz zabytki wydzielone),
- okres wpływów rzymskich (śląd osadnictwa; 1 obiekt, 4 fragmenty ceramiki),
- późne średniowiecze (śląd osadnictwa; 8 fragmentów ceramiki),
- okres nowożytny (śląd osadnictwa; 3 fragmenty ceramiki).

Należy zwrócić szczególną uwagę na planografię odcinka A. Wstępne obserwacje układu obiektów pozwalają przypuszczać o istnieniu dwóch osad pradziejowych, umiejscowionych w północnej i południowo-wschodniej części odcinka A, rozdzielone pasem piaszczystego calca. W obu osadach wystąpiły obiekty, w większości datowane na okres halsztacko-lateński (kultura łużycka). Zaobserwowano i wyodrębniono układy negatywów posłupowych, powiązanych ze sobą i obiektami jamowymi funkcjonalnie i czasowo, np.

- wokół i pod obiektem nr 280 (mieszkalny?) wyróżniono negatywy posłupowe, które mogą być z nim powiązane; są to obiekty: 189, 648, 655, 276, 479, 456, 460, 217, 277, 455, 475, 476, 278, 459, 477, 453, 452, 451, 449, 218, 447, 680, 438, 439, 443, 444, 442, 287, 270, 656, 657, 440, 435, 434, 433, 432, 436, 429, 427, 426, 425, 428, 430, 272, 275,

- z obiektem 700 (mieszkalny?) wiążą się negatywy posłupowe nr: 265, 622-630, 632, 634, 637, 638,

- obiekt 1000 (mieszkalny?) sąsiaduje z dużą ilością negatywów posłupowych, z których część ze względu na regularny układ rzędowy uznano za powiązane funkcjonalnie z ob. 1000 (nr: 992, 1016, 984, 993-996, 975, 974, 947, 1077, 1078, 1005),

- na uwagę zasługuje także zespół negatywów posłupowych, układających się w rzędzie: 556-569, 571-585.

Generalnie na odcinku A stanowiska 3-6 zaobserwowano niewielki stopień zniszczenia powierzchni, spowodowany prawdopodobnie mało intensywnymi pracami agrotechnicznymi. Wystąpiły liczne i dobrze zachowane pozostałości kulturowe. Badania prowadzono tylko na odcinku niezalesionym. Prawdopodobnie część stanowiska znajduje się w partii zadrzewionej i obecnie określenie stopnia zniszczenia pozostałej substancji kulturowej przez korzenie drzew jest niemożliwe.

RUSKA WIEŚ, st. XVI,
gm. Mrągowo,
woj. warmińsko-mazurskie

- osada kultury kurhanów zachodniobałtyjskich
- Sondażowe badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu pod kierunkiem mgr. Andrzeja Szeli (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego).

RUSOCIN, st. (Aut. 113),
gm. Pruszcz Gdański,
woj. pomorskie

- osada kultury pomorskiej
 - osada z okresu wpływów rzymskich
 - osada z okresu średniowiecza
- Ratownicze badania archeologiczne, na trasie autostrady A1 przeprowadzone od 1 września do 27 października pod kierownictwem początkowo